

Mener kommunen har plikt til å innhente hemmelige dokumenter om rådmannen

Kommunal Rapport 25.03.2025

Porsgrunn kommune retter seg ikke etter Sivilombudets uttalelse om å innhente hemmelige dokumenter som kommunens advokat besitter. – Et saksdokument, mener jussprofessor.

Mener det er snakk om saksdokumenter

- Jussprofessor Bernt mener kommunen må innhente dokumenter fra KS-advokaten.
- Bernt mener dokumentene er viktige for saksbehandlingen mot rådmannen.
- Porsgrunn kommune har avvist å innhente dokumentene.
- Kommunen hevder de ikke har plikt til å innhente fra eksterne aktører.
- Bernt understreker at kommunen har ansvar for fullstendig saksgrunnlag.

En kommune kan ikke frasi seg ansvaret for å innhente dokumentene en ekstern aktør har produsert i et oppdrag for kommunen, sier jussprofessor emeritus Jan Fridthjof Bernt ved Universitetet i Bergen.

Har ikke dokumentene

[KS-advokat Øyvind Gjelstad besitter hemmelige dokumenter](#) som inneholder redegjørelser fra ansatte i Porsgrunn kommune om daværende rådmann Rose-Marie Christiansen. Kommunen har avslått innsyn i dokumentene fordi KS-advokaten ikke har oversendt dokumentene til kommunen. I slutten av januar kom Sivilombudet med en uttalelse til Porsgrunn kommune om å innhente dokumentet fra sin KS-advokat for å vurdere arkiv- og journalføringsplikt og innsynsrett. Dette har Porsgrunn kommune avvist å gjøre.

Vi har ikke disse dokumentene, og når vi ikke har dokumentene, kan vi ikke journalføre dem. Det er jo KS-advokatens dokumenter, ikke våre, har kommuneadvokat Randi Gro Thuland i Porsgrunn tidligere uttalt til Kommunal Rapport.

Har ansvaret

Jussprofessor Bernt peker på at kommunen har det fullstendige ansvaret for at de har alle relevante dokumenter i saken.

Kommunens advokat kan ikke nekte å oversende disse. Dette er en del av grunnlaget for kommunens vedtak og må være tilgjengelig for rettslig og politisk kontroll, sier Bernt.

Referat fra intervjuer

Vestfold og Telemark Revisjon har foretatt en forvaltningsrevisjon av «Rådmannssaken» i Porsgrunn. I rapporten vises det til at KS-advokat Øyvind Gjelstad to ganger hadde møte med ledere og ansatte i kommunen angående kritikken mot daværende rådmann.

I revisjonens rapport står det:

«Kommunens advokat hadde møter med ledere i kommunen 17. januar og 11. mars. I møtene ble lederne bedt om å redegjøre for bakgrunnen for bekymringsmeldingen. I tillegg til kommunalsjefene, ble også HR-sjef og virksomhetsleder service innkalt til møter og intervjuet».

Videre står det i revisjonens rapport at KS-advokaten deretter sendte referat fra samtale med lederne og de ansatte til rådmannens advokat. Ifølge tidligere rådmann er dokumentet på rundt 100 sider.

Det er dette dokumentet Sivilombudet har bedt kommunen om å innhente.

Har ikke dokumentet

Kommunen har støttet seg på uttalelser fra KS-advokat Gjelstad som mener at Sivilombudet tar feil i si vurdering av saken.

«Dokumentene som en oppdragstaker engasjert av kommunen sender til en annen privat aktør, som i dette tilfelle, er ikke dokument som har kommet inn til eller gått ut av kommunen. Det er kun dokumenter som kommunen selv har mottatt eller sendt ut som kan underlegges journalføringsplikten», skriver kommuneadvokaten til Sivilombudet.

Kommunen viser videre til at de ikke har noen lovpålagt plikt til å innhente dokumenter fra en ekstern oppdragstaker.

Har en plikt

Jussprofessor Bernt mener at dokumentene KS-advokaten har produsert, som følge av intervjuer med ledelsen og ansatte i kommunen i forbindelse med bekymringer rundt rådmannen, klart må anses å være en del av saksgrunnlaget i personalsaken mot rådmannen.

Etter min oppfatning er dokumentet som KS-advokaten har produsert fra intervjuene med de ansatte helt klart å anse som saksdokumenter i kommunens forvaltningssak mot rådmannen. Kommunen har en plikt til å innhente alle relevante saksdokumenter som belyser saken. Denneplikten ser kommunen ikke ut til å ha oppfylt, sier Bernt.

Kommunal Rapport har bedt kommunedirektør Inger Anne Speilberg i Porsgrunn kommune om å kommentere uttalelsene fra professor Bernt. Kommunedirektøren uttaler at hun ikke har kommentarer utover det kommunen allerede har skrevet til Sivilombudet.

Stiller spørsmål

Bernt viser videre til at alle relevante saksdokumenter i en forvaltningssak skal innhentes for å gi forvaltningen et best mulig beslutningsgrunnlag. I denne saken mener professoren at kommunen ser ut til å ha relevante dokumenter i saken de ikke er villige til å innhente.

Kommunen skal sikre seg og journalføre all relevant dokumentasjon i saken. Hvis kommunen ikke har innhentet alle relevante dokumenter i advokatfirmaets saksbehandling, er det ikke mulig å ta stilling til om kommunen har hatt en forsvarlig saksbehandling på et dokumentert faktagrunnlag, sier Bernt.

Del av saksgrunnlaget

Han mener at denne saken er et eksempel på hvordan et forvaltningsorgan forsøker å utparsellere deler av saksbehandlingen av en forvaltningssak til en ekstern aktør, uten at organet tar ansvar for å kvalitetssikre og kontrollere holdbarheten av saksfremstillingen og de vurderingene som den eksterne aktøren gjør på vegne av forvaltningen.

Dokumentene KS-advokaten har produsert, eller har mottatt i sitt oppdrag for kommunen, er åpenbart en del av grunnlaget for advokatens saksutredning og anbefaling til kommunen, som ut fra dette inngikk en sluttavtale med rådmannen, sier Bernt.

Mulig å kontrollere

Han mener at dette er opplysninger som kommunen hadde et selvstendig ansvar for å kvalitetssikre da kommunen traff sitt vedtak i saken.

I kommunens arkiv skal det ligge et fullstendig saksgrunnlag, slik at det i ettertid er mulig å kontrollere dette. Dokumentene skal dermed befinne seg i kommunens arkiv, og kommunen har en plikt til å hente dem inn, sier Bernt.